

Bilag 13

Titel	Klinisk retningslinje for smertevurdering af neonatale børn
Procesbeskrivelse	
Sted	Københavns Universitetshospital Rigshospitalet, Neonataalklinikken
Arbejdsgruppe	<p>Mette Andersen, oversygeplejerske, MEVO, Neonataalklinikken Rigshospitalet.</p> <p>Rikke Louise Stenkjær, afdelingssygeplejerske, MVO, Neonataalklinikken Rigshospitalet.</p> <p>Maria Scheutz Henriksen, smerteansvarlig sygeplejerske, Neonataalklinikken Rigshospitalet.</p> <p>Konsulenter:</p> <p>SIG-Neonatalsygepleje: Speciel Interessegruppe i Neonatalsygepleje:</p> <p>Helle Haslund (kontaktperson), klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske, MSA, ph.d.stud.</p>

	<p>Neonatalafdelingen Aalborg Sygehus.</p> <p>Ragnhild Måstrup, projektansvarlig sygeplejerske, ph.d.stud. Neonatalklinikken Rigshospitalet.</p> <p>Inger Døj, klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske, Neonatalafdeling A6 Skejby Sygehus.</p> <p>Mette Andersen, oversygeplejerske, MEVO, Neonatalklinikken Rigshospitalet.</p> <p>Yrsa Andersen Hundrup, Projektkoordinator, sygeplejerske, ph.d Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Region Hovedstaden, Glostrup Hospital.</p> <p>Janne Weis, klinisk sygeplejespecialist, Neonatalklinikken Rigshospitalet.</p> <p>Monique Van Dijk, sygeplejerske, ph.d., Senior forsker i smerter hos spædbørn/nyfødte.</p>
Forarbejde	<p>Som udvikler af COMFORTneo er Monique Van Dijk blevet spurgt om tilladelse til, at vi oversætter COMFORTneo til dansk og implementerer den på alle danske</p>

	<p>neonatalafdelinger.</p> <p>SIG-neonatal (Special Interesse Gruppe) har udarbejdet en klinisk retningslinie for smertevurdering af neonatale børn, med det formål at kunne anbefale et eller flere evidensbaserede redskaber til scoring af smerter hos neonatale børn, som enten udsættes for smertevoldende procedurer, lider af sygdomme eller gennemgår operationer.</p> <p>For at den kliniske retningslinie kunne godkendes af CKR skulle den kliniske retningslinie valideres. Dette arbejde er udført af Rigshospitalets Neonatalklinik.</p>
Oversættelsesprocedure	Rigshospitalets Neonatalafdeling fik til at starte med, en bilingual ekstern oversætter med engelsk som modersmål, oversat den engelske version af COMFORTneo til dansk.
Vurdering af oversættelsen	Anden del af processen bestod i først og fremmest at præsentere COMFORTneo for sygeplejerskene på Rigshospitalets Neonatalafdeling. Først blev ordene og formuleringerne diskuteret og rettet til af arbejdsgruppen og sammenholdt med den engelske version. Efterfølgende blev den kigget på af sygeplejerske Janne Weis som ligeledes kom med forslag til rettelser. Da COMFORTneo var redigeret med diverse rettelser blev smertevurderingsredskabet taget op i større fora til sygeplejekonferencer hvor ord og formuleringer igen blev diskuteret og forslag til ændringer noteret.

	<p>Tredje del af processen var således, at arbejdsgruppen gennemgik alle forslag til rettelser og lavede et nyt forslag til COMFORTneo.</p> <p>Herefter sammenholdte SIG-gruppen den danske version med forslagene fra Rigshospitalets neonatalafdeling. Heraf kom der en ny version af COMFORTneo som sidenhen blev sendt tilbage til Rigshospitalets Neonatalafdeling.</p>
Pilot-test (Facevalidering)	<p>Femte del af processen var en facevalidering af COMFORTneo.</p> <p>Begrebet facevalidering indebærer, at smertevurderingsredskabet, på simpel vis ved såkaldt face value, verificerer i hvilken grad scoringsredskabet er egnet til at vurdere smerter hos nyfødte og præmature børn.</p> <p>6 sygeplejersker fra Rigshospitalets Neonatalafdeling har brugt COMFORTneo på henholdsvis 2 børn hver. De enkelte ords betydning samt smertescoringsskalaen som helhed er vurderet ift smertescoring af børn i gestationsalderen 23 uger op til 28 dage post termin.</p> <p>Sygeplejerskerne har over en periode på 2 min smertescoret det enkelte barn og noteret på smertescoringsskemaet. Der er efterfølgende ved korte interviews klarlagt om der var ord og formuleringer, der var svære at forstå eller benytte.</p>

Følgende sygeplejersker har deltaget i facevalidering: Maria Scheutz Henriksen, Karen Majgaard Nielsen, Kristina Walthersdorf Skora, Malena Tingvar, Susanne Nystrand og Asma Hussain.

Sygeplejerskernes kommentarer om COMFORTneo:

- *"Jeg har afprøvet COMFORTneo nogle gange på et præmaturnt barn der ligger i respirator. Jeg synes at den er god at anvende fordi man beskriver hvordan barnets tilstand er samt hvilket medicin barnet får og derved ud fra skalaen kan vurdere om barnet er smertepåvirket og hvad årsagen kan være til smerterne. Jeg synes at den er bedre at anvende end NIPS. Det giver et bedre billede af om barnet er smertepåvirket."*
- *"COMFORTneo er rigtig god fordi man ud fra barnets samlede score efterfølgende skal vurdere om det er pga. distress eller smerter. Dermed kan man nemmere tilpasse sine interventioner efter om det er det ene eller det andet. Desuden tænker jeg at COMFORTneo i høj grad vil bidrage til at man som sygeplejerske vil reflektere over det barnet scorer på skalaen."*

COMFORTneo blev ligeledes, ud fra en videosekvens, facevalideret på Landskursus for neonatale sygeplejersker i maj 2012. Dette foregik ved at 47 neonatale sygeplejersker fra hele landet scorede barnet på videosekvensen til mellem 16 og 24. Altså med en difference på 8.

7 sygeplejersker vurderede at barnet på videosekvensen havde smerter. 32 vurderede barnet til at have distress. Og 8 vurderede samme score for smerter og distress. Alt i alt var der bred enighed om at barnet var stresset og det

	var her der skulle intervereres.
Tilbageoversættelse	<p>En ekstern oversætter, har efter pilot-testen, tilbageoversat den danske version til engelsk. Den eksterne oversætter har engelsk som sit modersmål og ingen kendskab til hverken COMFORTneo eller til neonatologi.</p> <p>Oversættelsen skulle ende ud med at ligge så tæt op af originalen som muligt, og med stor vægt på at ramme den begrebsmæssige betydning som muligt.</p>
Tilbageoversættelsesbedømmelse	Arbejdsgruppen sammenligner den engelske tilbageoversættelse med den originale engelske oversættelse samt den danske. Sammenligningen foregår således for at identificere eventuelle diskrepanser.
Analyse af pilot-test samt oversættelserne	<p>Ud fra facevalideringen og den engelske tilbageoversættelse er der lavet et endeligt udkast af COMFORTneo. Dette er gjort ved, at hvert enkelt punkt minutløst er gennemgået med baggrund i den første engelske oversættelse, den danske oversættelse, sygeplejerskernes overvejelser og feedback, facevalideringen og den sidste engelske oversættelse.</p> <p>Overvejelser omkring det endelige valg af ord og formuleringer er gjort ift. hvilke udtryk der normalt bruges i vores arbejde med børn således, at dem der rent praktisk skal benytte COMFORTneo oplever, at redskabet giver mening ift. det de rent faktisk ser. Afvigelser fra den originale engelske oversættelse er således taget stilling til ud fra, at det vil matche praksis bedre. Det betyder bla., at vi efter nøje overvejelse visse steder har valgt at benytte ord og formuleringer, der læner sig mere op af NIDCAP</p>

	<p>end op af oversættelsen. Desuden er der visse ord og formuleringer, som ikke giver mening på dansk, men på engelsk. Her tænker vi bla. på brow furrow – som oversættes til pande fue, hvilket ikke er et udtryk vi benytter på dansk. Derfor har vi i denne sammenhæng valgt at oversætte det som rynket pande, som er et mere dansk udtryk.</p> <p>Den endelige danske version er blevet sammenholdt med den originale hollandske skala af sygeplejerske Charlotte Fuglsang fra Ålborg neonatalafdeling. Charlotte Fuglsang er født og opvokset i Holland og taler og skriver sproget flydende.</p> <p>Hendes kommentarer til den danske oversættelse af COMFORTneo skemaet er,</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>“... der er stor overensstemmelse mellem den hollandske og danske udgave af COMFORTneo. Enkelte ord vil være mere korrekt at omformulere. Betydningen går dog på ingen måde tabt, hvis man vælger at bibeholde de vendinger/ord, der er valgt i den danske udgave af COMFORTneo, da det lægger sig utrolig tæt op ad den hollandske”</i>
Konklusion	<p>Af denne procesbeskrivelse fremgår, at første led(face-validity) i valideringen af COMFORTneo skalaen er foretaget.</p> <p>Ved næste led i valideringen vil pålideligheden(interrater</p>

	<p>reliability) blive testet. Denne del vil blive gennemført inden årets udgang. Ansvarlig for denne proces vil blive oversygeplejerske Mette Andersen i samarbejde med sygeplejerske Maria Scheutz Henriksen og afdelingssygeplejerske Rikke Louise Stenkjær og foretaget på Neonatalklinikken, Rigshospitalet. Yrsa Hundrup Andersen har givet tilsagn om at være vejleder på processen.</p> <p>Resultaterne vil blive publiceret i tidsskriftet Sygeplejersken.</p>
Referencer	<p>Monique Van Dijk, PhD et al: "Taking up the challenge of measuring prolonged pain in (premature) neonates. The COMFORTneo scale seems promising"; Clin. J. Pain volume 25, number 7, september 2009.</p> <p>SIG-neonatalsygepleje; Helle Haslund et al.; "Klinisk retningslinje for smertevurdering af neonatale børn".</p> <p>Randi Dovland Andersen, RN, MNSc student, "Using cognitive interviews to validate and improve the Norwegian translation of the COMFORT behavioral scale.</p> <p>Randi Dovland Andersen, RN, MNSc student; Leena Jylli, RN, PhD: "Translation and cultural adaption of Comfort behavior scale – Extract of the preliminary project plan".</p>